

LBRIS

We know
books *Mădălina Stan*

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

- caiet de lucru -

clasa
a III-a

 Booklet

UNITATEA I – ALCĂȚUIREA ȘI SENSURILE CUVÂNTULUI. PROPOZIȚIA

1. Sunetul și litera, Vocalele și consoanele.....	3
2. Silaba, cuvântul. Despărțirea în silabe.....	4
3. Propoziția. Delimitarea cuvintelor în propoziții.....	6
4. Intonarea propoziției. Semnele de punctuație.....	7
5. Cuvinte cu sens asemănător (sinonime).....	8
6. Cuvinte cu sens opus (antonime).....	9
7. Cuvinte cu aceeași formă și sens diferit. Sensurile neobișnuite ale cuvintelor.....	11
8. Cartea. Prezentarea unei cărți.....	12

UNITATEA II. SCRIEREA CORECTĂ A CUVINTELOR

1. Scrierea corectă a cuvintelor într-o/ într-un, dintr-o/ dintr-un, sau/ s-au, sa/ s-a.....	14
2. Scrierea corectă a cuvintelor ia/ i-a și iau/ i-au.....	17
3. Scrierea corectă a cuvintelor l-a/ la.....	19
4. Scrierea corectă a cuvintelor nea/ ne-a și neam/ ne-am.....	20
5. Scrierea corectă a cuvintelor nai/ n-ai.....	22
6. Scrierea corectă a cuvintelor săi/ să-i.....	23
7. Scrierea corectă a cuvintelor va/ v-a.....	24
8. Scrierea corectă a cuvintelor mai/ m-ai.....	25
9. Scrierea corectă a cuvintelor nu-l/ nu-i.....	26
10. Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile ia, ie, ea, ua, oa, uă.....	28
11. Scrierea corectă a cuvintelor care conțin vocale duble.....	29
12. Scrierea corectă a cuvintelor care conțin consoane duble.....	30
13. Scrierea corectă a cuvintelor care conțin î și â.....	31
14. Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile de sunete cs și gz.....	32
15. Scrierea corectă a cuvintelor într-una/ întruna, o dată/ odată, nici o/ niciun, nu mai/ numai.....	33

UNITATEA III. TEXTUL LITERAR

A. Textul narativ	
A. 1. Textul literar narativ – textul, autorul, alineatele, personaje, înțelegerea textului.....	34
A. 2. Formularea de întrebări și răspunsuri.....	38
A. 3. Așezarea textului în pagina caietului.....	41
A. 4. Povestirea orală/ scrisă după un șir de întrebări.....	42
A. 5. Înțelegerea mesajului textului narativ.....	44
A. 6. Formularea unui răspuns emoțional față de textul narativ citit.....	49
A. 7. Delimitarea textului în fragmente.....	53
A. 8. Ordinea întâmplărilor. Povestirea orală și scrisă a unui fragment.....	56
A. 9. Planul simplu de idei al textului.....	60
A. 10. Povestirea scrisă a unui text de mică întindere după un plan de idei.....	62
A. 11. Extragerea unor informații de detaliu din textul literar.....	64
A. 12. Organizatori grafici.....	66

B. Textul descriptiv.....	67
B. 1. Textul descriptiv.....	67
B. 2. Descrierea unei ființe.....	69
B. 3. Descrierea unui obiect pe baza unui plan de întrebări.....	70
B. 4. Extragerea unor informații de detaliu dintr-un text transmis prin ilustrații.....	71
C. Personajul.....	73
C. 1. Personaje preferate.....	73
C. 2. Exprimarea unei păreri despre personajele povestirii.....	75
D. Poezia (textul liric).....	77
D. 1. Poezia –textul literar liric.....	77
D. 2. Așezarea poeziei în pagina caietului.....	79
D. 3. Înțelegerea mesajului poeziei.....	80

UNITATEA IV. SITUAȚII DE COMUNICARE. DIALOGUL

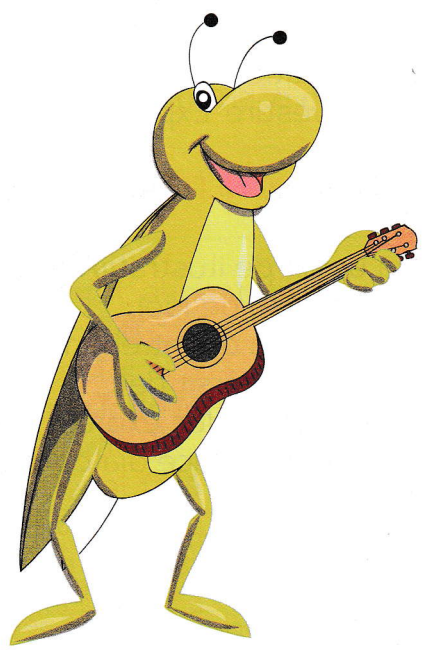
1. Comunicarea nonverbală.....	82
2. Comunicarea prin imagini.....	83
3. Comunicarea orală. Componentele comunicării dialogate.....	84
4. Factorii care îngreunează comunicarea orală.....	85
5. Comunicarea orală. Planul simplu de idei desprins din ilustrații.....	86
6. Povestirea orală după planul simplu de idei desprins din ilustrații.....	87
7. Povestirea orală după imagini/ benzi desenate.....	88
8. Comunicarea orală. Inițierea unui schimb verbal – dialogul.....	90
9. Solicitarea de informații și oferirea de informații.....	91
10. Prezentarea de persoane.....	92
11. Adaptarea vorbirii la diferite situații de comunicare.....	93
12. Transformarea dialogului în povestire.....	94
13. Cererea simplă familiară. Cererea politicoasă.....	95
14. Exprimarea unei păreri despre o povestire. Exprimarea acordului/ dezacordului.....	96

UNITATEA V. TEXTUL CREATIV. TEXTUL NONLITERAR (DE INFORMARE)

1. Părțile unui text creativ.....	97
2. Alcătuirea unui text creativ după un șir de ilustrații/ benzi desenate.....	98
3. Alcătuirea unui text creativ după un plan de idei.....	99
4. Alcătuirea unui text creativ după un plan de întrebări.....	100
5. Alcătuirea unui text creativ cu început/ sfârșit dat.....	101
6. Alcătuirea unui text creativ în care se introduc expresii și cuvinte de sprijin.....	103
7. Alcătuirea unui text creativ în care se introduce dialogul.....	104
8. Relatarea unei întâmplări trăite.....	105
9. Textul informativ.....	106
10. Cartea poștală, e-mailul.....	108
11. Afișul. Fluturașul.....	110
12. Invitația.....	111
13. Felicitarea.....	112

UNITATEA VI. CUVÂNTUL - PARTE DE VORBIRE

1. Cuvântul - parte de vorbire.....	113
2. Substantivul. Felul substantivelor.....	115
3. Numărul și genul substantivelor.....	118
4. Pronunțarea corectă a substantivelor.....	120
5. Adjectivul.....	122
6. Acordul adjectivului cu substantivul.....	124
7. Poziția adjectivului față de substantiv.....	125
8. Ortografia adjectivelor terminate în „-iu” și „-ui”.....	126
9. Pronumele. Pronumele personal.....	128
10. Persoana și numărul pronumelui personal.....	130
11. Pronumele personal de politețe.....	132
12. Pronunțarea și scrierea corectă a pronumelui.....	133
13. Verbul.....	135
14. Numărul verbului.....	137
15. Pronunțarea și scrierea corectă a verbelor.....	139
16. Organizatori grafici.....	141

- 1.** Sunetul și litera, Vocalele și consoanele; **2.** Silaba, cuvântul. Despărțirea în silabe; **3.** Propoziția. Delimitarea cuvintelor în propoziții; **4.** Intonarea propoziției. Semnele de punctuație; **5.** Cuvinte cu sens asemănător (sinonime); **6.** Cuvinte cu sens opus (antonime); **7.** Cuvinte cu aceeași formă și sens diferit. Sensurile neobișnuite ale cuvintelor; **8.** Cartea. Prezentarea unei cărți.

1. Sunetul și litera. Vocalele și consoanele

1 Completează următoarele proverbe. Subliniază cu verde consoanele și cu albastru vocalele:

a) Cine se scoală de _____ departe _____

b) Așchia nu _____ departe de _____

c) Bine _____, _____ găsești.

2 Scrie câte două cuvinte, înlocuind litera V cu vocale și litera C cu consoane potrivite:

VC _____ CVCV _____

CVC _____ CVCCV _____

VCV _____ CVCVC _____

3 Completează tabelul următor:

Cuvânt	Număr litere	Număr sunete	Număr vocale	Număr consoane
CASĂ	4 litere	4 sunete	2 vocale	2 consoane
CHİPEȘ				
CERCEI				
GHIȚĂ				
GHIOCCEL				

4 Înlocuiește prima consoană cu o alta pentru a obține cuvinte noi:

* MARCĂ _____ * LATĂ _____

* DOR _____ * MASĂ _____

5 Alcătuiește câte o propoziție în care toate cuvintele să înceapă cu:

a) aceeași vocală - _____

b) aceeași consoană - _____

5 Grupează cuvintele de mai jos după numărul lor de silabe.

strămoși, special, noiembrie, irespirabil, an, sticleți, personaj, predecesor,
 intersecție, ban, ac, introducere, medalie, stindard, pianist, mac, conștiincioasă,
 măiestrie, stomac, pesimist, papanaș, stativ, prefectură, binefăcător, nas.

*O silabă (monosilabice)

*două silabe (bisilabice)

*trei silabe (trisilabice)

 -----

*patru silabe

*cinci silabe

 -----

6 Încercuiește cuvintele scrise corect:

a) ecscursie, ghiozdan, giacă, rochie, ghiață, caet, ceas, ghiete, gem

b) fluare, iepure, așază, doborâ, sinplu, simpatic, conpunere, confort

7 Notează numărul de silabe în bulinele alăturate cuvintelor.

* Oameni →
 * Oamenii →

* struguri →
 * strugurii →

* pomi →
 * pomii →

Ce observi? -----
 -----

1 Ordonează cuvintele pentru a forma propoziții:

a) porțile, școala, din nou, și-a deschis.

-----

b) îngălbenite, răsfiră, vântul, frunzele.

-----

c) s-a desprins, copacul, din, ruginie, frunza, adormit.

-----

2 Delimitează cuvintele, apoi rescrie propozițiile:

→ ÎN LIVADĂ POMI SUNT ÎN CĂRCAȚI CU FRUCTE COAPTE.

→ VE VERIȚA SPRI NENĂSARE PE OC REANGĂ.

-----

3 Alcătuiește propoziții folosind următoarele grupuri de cuvinte:

vreme mohorâtă, pomi roditori, apă cristalină, soare temător

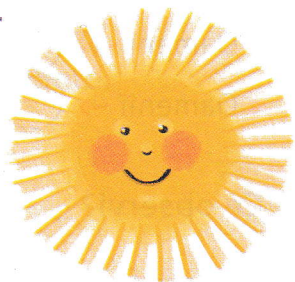
4 Completează propozițiile următoare utilizând cuvinte potrivite.

a) După ploaie iese -----

b) Cocorii ----- zburau în depărtare.

c) Pe ----- înstelat se vede luna.

d) Toamna ----- prea devreme.

4. Intonarea propoziției. Semnele de punctuație

1 Completează bulinele cu semnele de punctuație corespunzătoare, pentru a putea citi textele de mai jos.

a) Mama îi cumpără Mariei multe rechizite un stilou o radieră
un caiet o ascuțitoare și un set de creioane

Maria se bucură de ele și zice

Mamă îți mulțumesc pentru tot ce mi-ai cumpărat

Cu multa plăcere spune mama

b) Ionuț își face ordine pe bancă El nu-și găsește caietul de matematică

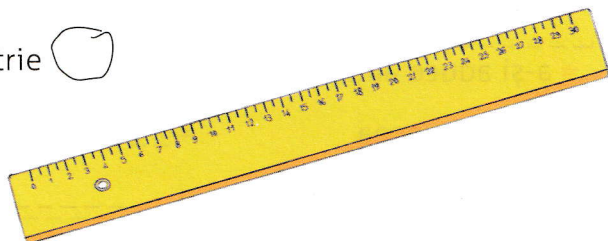
trusa de geometrie și cartea de exerciții suplimentare Este tare nedumerit

Ionuț o întreabă pe Maria

Maria ai văzut trusa mea de geometrie

Maria uimită îi răspunde

Nu nu am văzut-o

2 Alcătuieste propoziții în care să folosești:

a) **semnul exclamării**, pentru propoziții care exprimă: un îndemn, o poruncă, admirația față de cineva și o rugămintă:

---

b) **două puncte**: înaintea unei enumerări și când urmează cuvintele unei persoane:

---

1 Unește cuvintele din coloana din stânga cu cele din coloana din dreapta.

codru	lucrează
supărat	silitor
muncește	elev
imediat	pădure
harnic	domnitor
școlar	îndată
voievod	necăjit

2 Privește expresiile date mai jos. Ai ca model primul cuvânt care înlocuiește prima expresie. Scrie cuvinte cu același sens pentru expresiile date.

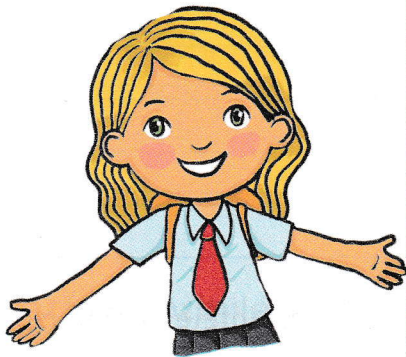
Model: a da de gol = a divulga

* a-și aduce aminte = _____

* a ridica vocea = _____

* a lua peste picior = _____

3 Caută, în careul de mai jos, cuvinte cu sens asemănător pentru:
 FAIMĂ, DOMOL, ȘCOLAR, MĂRUNT, MĂHNIT, MÂNCARE, TAINIC, TARE, DALB.
 Încercuiește cuvintele găsite.

R	Z	H	R	A	N	Ă
E	X	C	A	L	M	Y
N	E	C	Ă	J	I	T
U	A	S	C	U	N	S
M	I	C	Z	D	U	R
E	L	E	V	A	L	B

4 Taie intrusul.

* ceartă, vrajbă, înțelegere, dispută	* drum, pod, cărare, uliță, stradă
* bogăție, avere, sărăcie, avuție	* gingașă, puternică, delicată, plăpândă

6. Cuvinte cu sens opus (antonyme)

IBDIS

We know

1 Descoperă doar perechile de cuvinte care sunt antonime, apoi bifează bulina din dreptul lor.

* bun – omenos

* îngrămădit – înghesuit

* simpatic – antipatic

* vechi – nou

* fix – mobil

* grup – ceată

* mâncare – hrană

* veșnic – trecător

* limpede – tulbure

* agresiv – violent

2 Completează spațiile libere cu antonimele cuvintelor scrise cu verde.

* La școală învățăm să deosebim ce este **bine** și ce este _____.

* Când fac o faptă rea, mama nu este **nemiloasă**, ci _____,
îmi explică frumos și îmi cere să promit că o să mă îndrept.

* Iepurele Mariei nu este nici **negru**, nici _____, ci gri.

* Nu este bine să **amplifici** un conflict, ci să încerci să-l _____.

* O veche zicală spune că „orice **învăț** are și _____.”

3 Formează cuvinte cu sens opus, adăugând în fața cuvintelor date una dintre silabele **ne** sau **in**.

* îndemânat **ne** _____ * cinstit **ne** _____

* îndeplinit **ne** _____ * flexibil **ne** _____

* fericit **ne** _____ * egal **ne** _____

* roditor **ne** _____ * complet **ne** _____

* cunoscut **ne** _____ * validat **ne** _____

* atent **ne** _____ * disciplinat **ne** _____

* copt **ne** _____ * eficace **ne** _____